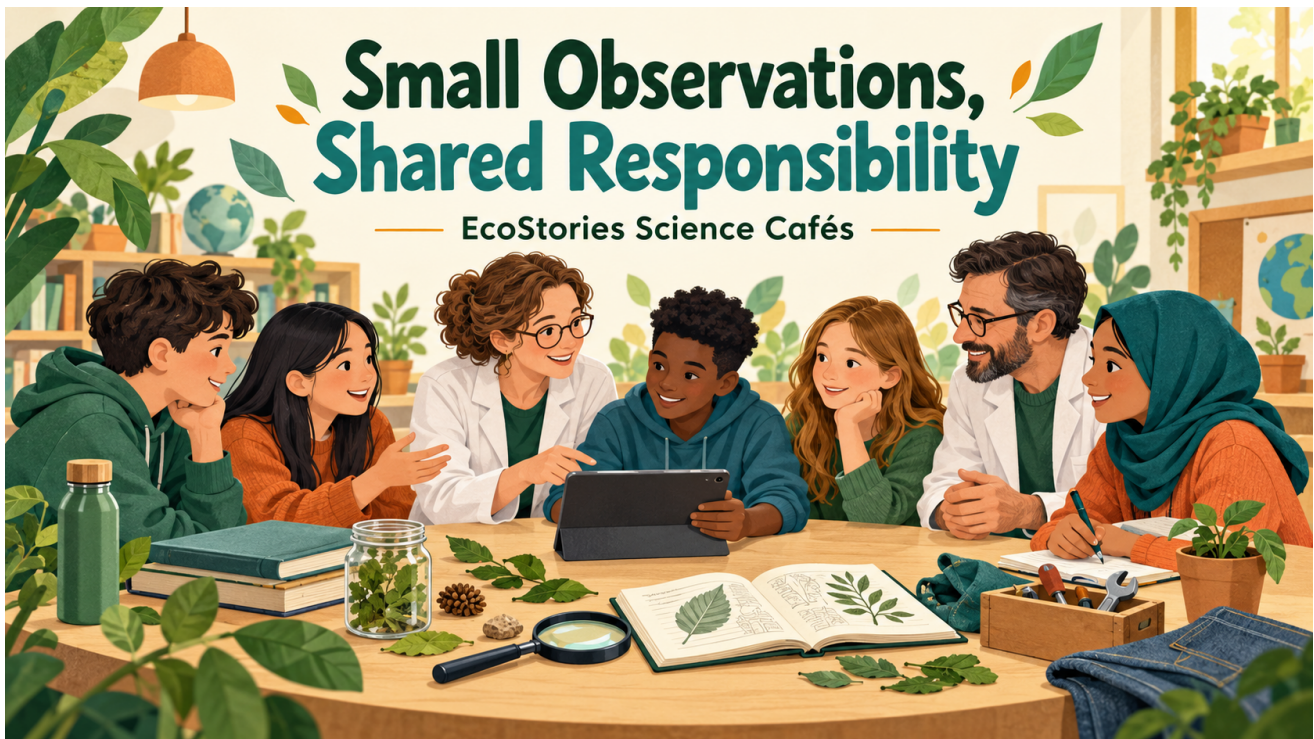

Μικρές παρατηρήσεις Κοινή ευθύνη

Επιστήμη των Πολιτών, Κυκλική Οικονομία και Κοινωνική Ευθύνη

Συμβολική εικονογράφηση για το άρθρο· δεν αποτελεί φωτογραφία της εκδήλωσης.

Πώς μπορούν οι μαθητές να συμβάλουν στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προκλήσεων; Και πώς συνδέονται οι καθημερινές μας επιλογές με την επιστημονική έρευνα;

Στις 16 Οκτωβρίου 2026, αυτά τα ερωτήματα έφεραν κοντά 41 μαθητές και μαθήτριες και δύο επιστήμονες στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Ακακίου, για δύο Science Cafés του έργου EcoStories. Μέσα από συζήτηση, ψηφιακό υλικό και ομαδικές δραστηριότητες, οι μαθητές διερεύνησαν πώς η Επιστήμη των Πολιτών συνδέει τη μάθηση με τη δράση.

Η εκδήλωση με μια ματιά

Συμμετοχή	Μορφή	Θεματικές
41 μαθητές από όλες τις τάξεις, με 7 μαθητές μεταναστευτικού υποβάθρου	Δύο συναντήσεις 45 λεπτών με δύο επιστήμονες	Επιστήμη των Πολιτών, Κυκλική Οικονομία, Κοινωνική Ευθύνη

Η επιστήμη ξεκινά από μια ερώτηση

Η Επιστήμη των Πολιτών επιτρέπει σε ανθρώπους που δεν είναι επαγγελματίες επιστήμονες να συμβάλλουν στην έρευνα, καταγράφοντας παρατηρήσεις, συλλέγοντας δεδομένα ή βοηθώντας στην ανάλυση πληροφοριών. Για τους μαθητές, αυτό σημαίνει ότι οι απορίες τους μπορούν να γίνουν μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας κατανόησης του κόσμου.

Οι δύο επιστήμονες, από ιδιωτική εταιρεία στην Κύπρο, παρουσίασαν αυτή την προσέγγιση και προσκάλεσαν τους μαθητές σε συζήτηση στοργυυλής τράπεζας. Η διαχείριση αποβλήτων, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και η συλλογική ευθύνη έγιναν αφετηρίες για ερωτήματα σχετικά με την καθημερινότητα στο σχολείο και πέρα από αυτό.

Κυκλική σκέψη και επιστημονική περιέργεια

Η Κυκλική Οικονομία μάς ενθαρρύνει να μειώνουμε τα απόβλητα, να διατηρούμε προϊόντα και υλικά σε χρήση και να αξιοποιούμε καλύτερα τους πόρους. Η Επιστήμη των Πολιτών μπορεί να βοηθήσει τις κοινότητες να διερευνήσουν πώς εφαρμόζονται αυτές οι ιδέες στην πράξη.

Μια σχολική έρευνα αποβλήτων, για παράδειγμα, θα μπορούσε να δείξει ποια υλικά απορρίπτονται συχνότερα. Η παρακολούθηση της σπατάλης τροφίμων μπορεί να δώσει στοιχεία για αλλαγές στο σχολείο, ενώ η καταγραφή πρακτικών επαναχρησιμοποίησης μπορεί να αναδείξει ευκαιρίες παράτασης της ζωής καθημερινών αντικειμένων.

Αυτά αποτελούν πιθανά επόμενα βήματα: τρόπους να μετατραπούν οι θεματικές των Science Cafés σε μαθητικές έρευνες. Η σύνδεση είναι απλή: παρατηρούμε ένα πρόβλημα, συλλέγουμε στοιχεία και αξιοποιούμε όσα μαθαίνουμε για να προτείνουμε βελτιώσεις.

Κοινή γνώση και κοινή ευθύνη

Οι συζητήσεις συνέδεσαν την περιβαλλοντική δράση με την Κοινωνική Ευθύνη. Η προστασία του περιβάλλοντος αφορά επιλογές ατόμων, σχολείων, επιχειρήσεων και κοινοτήτων. Η Επιστήμη των Πολιτών δημιουργεί ευκαιρίες συνεργασίας: οι μαθητές συνεισφέρουν τοπική γνώση και περιέργεια, ενώ οι επιστήμονες προσφέρουν εξειδίκευση και καθοδήγηση.

Υπεύθυνη συμμετοχή σημαίνει επίσης προσεκτική συλλογή πληροφοριών, έλεγχο της ακρίβειάς τους και σεβασμό στους ανθρώπους και στο περιβάλλον. Με τη συμμετοχή μαθητών διαφορετικών τάξεων και πολιτισμικών καταβολών, οι συναντήσεις πρόσφεραν έναν κοινό χώρο ανταλλαγής εμπειριών και απόψεων.

Μαθαίνοντας μέσα από συζήτηση και ανακάλυψη

Οι μαθητές εξερεύνησαν την ιστοσελίδα και το εκπαιδευτικό υλικό του EcoStories, αξιοποιώντας το βίντεο «Citizen science: Everybody counts» και το διαδραστικό παιχνίδι «Ethics Detective». Η ομαδική εργασία έδωσε χρόνο για εξερεύνηση και προβληματισμό σχετικά με τη συμμετοχή στην έρευνα και την υπεύθυνη επιστημονική πρακτική.

Συζητήθηκε επίσης η ένταξη της Επιστήμης των Πολιτών στα μαθήματα: από περιβαλλοντικές διερευνήσεις στις Φυσικές Επιστήμες έως ανάλυση δεδομένων στα Μαθηματικά και παρουσίαση ευρημάτων στα γλωσσικά μαθήματα. Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά και εκτίμησαν τη σύνδεση της θεωρίας με πρακτικές εφαρμογές και την άμεση επικοινωνία με ειδικούς.

Τα δύο Science Cafés αποτέλεσαν αφετηρία για περαιτέρω εξερεύνηση. Μια ερώτηση για τα απόβλητα, τους πόρους ή το τοπικό περιβάλλον μπορεί να γίνει η αρχή μιας σχολικής έρευνας και μια ευκαιρία ουσιαστικής συνεισφοράς.

Τι θα μπορούσε να διερευνήσει το δικό σας σχολείο;
Ανακαλύψτε το εκπαιδευτικό υλικό στο ecostories.eu.